

6. Челноков В. А. Деньги, кредит, банки: учеб. пособие / В. А. Челноков. – М.: ЮНИТИ: ЮНИТИ-ДАНА, 2005. – 366 с. – Библиогр.: с. 362. – 30000 экз. – ISBN 5-238-00817-1.

Жуковская О.А., Мойсеенкова Д.А.

Национальный технический университет Украины
«Киевский политехнический институт»

МЕТОДЫ ОЦЕНКИ КРЕДИТОСПОСОБНОСТИ ЗАЕМЩИКА В БАНКОВСКИХ УЧРЕЖДЕНИЯХ

Аннотация

Современная экономическая ситуация в стране привела к росту кредитных рисков связанных с невозвратом кредитов. Одним из способов уменьшения кредитных рисков является использование скоринговых стратегий, которые позволяют быстро оценить кредитоспособность потенциального клиента, на основе его анкетных данных и кредитной истории. Поэтому в статье рассмотрены основные виды скоринга, которые используются в современной банковской системе. Был проведен анализ скоринговых моделей, на основе которого были выявлены преимущества и недостатки каждой из них. Так же было предложено самую оптимальную модель скоринга, которая включает в оценку и характеристики внешней среды.

Ключевые слова: оценка кредитоспособности, скоринг, скоринговые модели, Application – скоринг, Behavioral – скоринг.

Zhukovska O.A., Moiseienkova D.A.

National Technical University of Ukraine
«Kyiv Polytechnic Institute»

FINANCIAL PERFORMANCE AND FORECASTING FINANCIAL STABILITY OF THE ENTERPRISE

Summary

The current economic situation caused the growth of credit risk associated with the loan defaults. One way to reduce credit risk scoring is the use of technologies to quickly assess the creditworthiness of potential borrowers based on their personal data and credit history. Therefore, the article outlined the main types of scoring used in the modern banking system. The analysis of modern scoring models on which it was discovered the advantages and disadvantages of each. But it offered the most appropriate scoring model that includes also external factors evaluation.

Keywords: credit scoring, scoring, scoring models, Application – scoring, Behavioral – scoring.

УДК 332.1

МІЖРЕГІОНАЛЬНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО: ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

Заблодська І.В.

Луганська філія

Інституту економіко-правових досліджень

Національної академії наук України

Ахромкін Є.М.

Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

У статті визначено сутність міжрегіонального співробітництва, визначено його учасників, принципи, сфери, форми та етапи. Встановлено умови припинення міжрегіонального співробітництва. Визначено сутність та види інфраструктури міжрегіонального співробітництва.

Ключові слова: міжрегіональне співробітництво, терміни, інфраструктура.

Постановка проблеми. Сучасні виклики, що постають перед Україною, зумовлюють необхідність пошуку нових форм та підходів до управління регіональним розвитком. Ефективність реалізації державної регіональної політики в сучасній Україні залежить від використання відповідних організаційно-правових форм, що стимулюють громадську й економічну активність, розвивають і підтримують підприємницьку ініціативу на рівні

регіонів України для вирішення нагальних соціально-економічних проблем. У цьому зв'язку, на перше місце виходить використання міжрегіонального співробітництва, яке сприяє розвитку внутрішнього ринку, посилює економічну та соціальну єдність країни, підвищує ефективність використання спільних природних ресурсів та виступає альтернативою конкуренції. Вона, на відміну співробітництва, сприяє суперництву між суб'єктами ринкової

економіки за найкращі умови виробництва, вигідну позицію на ринку тощо. Ці обставини зумовлюють необхідність розвитку наукового забезпечення міжрегіонального співробітництва й поєднання його із завданнями розвитку регіонів України у межах нової регіональної політики, яка передбачає співробітництво з регіонами (містами)-сусідами.

Аналіз останніх джерел досліджень і публікацій. Серед вітчизняних науковців і практиків існує розуміння необхідності виконувати поглиблені дослідження міжрегіонального співробітництва задля його активізації. Про це також можуть свідчити публікації, в яких розглядаються питання теорії, методології та практики міжрегіонального співробітництва, всі вони розглядають різні вектори міжрегіонального співробітництва. З огляду на глибину наукових досліджень та отриманих науково-практичних здобутків збіжні дослідження здійснює Інститут регіональних досліджень НАН України, Національний інститут стратегічних досліджень і Інститут економіки промисловості НАН України. Проблема міжрегіонального співробітництва замаються багато вчених, серед яких: Н. І. Гончаренко, О. В. Ханова, М. В. Шуба, А. П. Голікова, Н. А. Мікула, В. Г. Ростанець, А. В. Топілін, О. С. Бабінова [1-5]. Але у зв'язку з прийняттям нового Закону України «Про співробітництво територіальних громад» [6] термінологічну базу міжрегіонального співробітництва доречно корегувати.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Наукове забезпечення міжрегіонального співробітництва це сукупність сучасних інструментів (форм, методів, підходів, політик, концепцій стратегій), а також відповідного термінологічного забезпечення, яке постійно розвивається, поглиблюється та удосконалюється, що потребує проведення ґрунтовних теоретичних досліджень задля визначення та уточнення сучасної термінологічної бази міжрегіонального співробітництва, виокремлюючи, що міжрегіональне співробітництво це співробітництво між регіонами у межах однієї країни, а транскордонне це співробітництво між різними державами і регіонами або територіальними громадами.

Метою статті є уточнення та визначення сучасної термінологічної бази міжрегіонального співробітництва.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до модельного закону України «Про міжрегіональне співробітництво», міжрегіональна співпраця – це злагоджені дії учасників міжрегіональної співпраці в межах компетенції, встановленої національним законодавством та укладення договорів і угод, необхідних для досягнення економічного і соціального прогресу регіонів [7].

Якщо визначити що таке співробітництво територіальних громад (далі – співробітництво), то це відносини між двома або більше територіальними громадами, що здійснюються на договірних засадах у визначених цим Законом формах з метою забезпечення соціально-економічного, культурного розвитку територій, підвищення якості надання послуг населенню на основі спільних інтересів та цілей, ефективного виконання органами місцевого самоврядування визначених законом повноважень [6].

Поєднуючи ці твердження авторами отримано наступне визначення терміну **міжрегіональне співробітництво – це злагоджені дії між двома або більше територіальними громадами, що здійснюються на договірних засадах з метою забезпечення соціально-економічного і культурного розвитку регіону.**

До учасників міжрегіонального співробітництва слід віднести – органи державної влади, держав-

но-територіальні (адміністративно-територіальні) і муніципальні утворення, юридичні і фізичні особи, суспільні товариства, підприємства і організації різних видів економічної діяльності тощо. Їх дуже багато і перераховувати не доречно, тільки слід зауважити, що всі вони мають бути включені до договору або угоди про співробітництво.

Договір про міжрегіональне співробітництво – це договір про умови співробітництва територіальних громад, що визначає форму співробітництва, зобов'язання та відповідальність сторін – суб'єктів співробітництва, джерела та обсяги його фінансування. Співробітництво здійснюється у сферах спільних інтересів територіальних громад у межах повноважень відповідних органів місцевого самоврядування та регіональних органів влади, якщо інше не передбачено законом.

Щодо **принципів міжрегіонального співробітництва**, то до них слід віднести законності; добровільності; взаємної вигоди; прозорості та відкритості; рівноправності учасників; взаємної відповідальності суб'єктів співробітництва за його результати [6,7].

До сфер **міжрегіонального співробітництва** входять усі види економічної діяльності, у межах яких виникають спільні інтереси територіальних громад.

Форми **міжрегіонального співробітництва** можуть бути дуже різні, але ці два закони визначають такі організаційно-правові форми: асоціація державно-територіальних (адміністративно-територіальних) утворень; міжмуніципальне об'єднання; сумісний координаційний орган; комісія, робоча група по міжрегіональній співпраці; консультації учасників (представників учасників) міжрегіональної співпраці; угода про міжрегіональну співпрацю; домовленості цивільно-правового характеру [7].

Міжрегіональне співробітництво може здійснюватися шляхом делегування одному із суб'єктів співробітництва іншими суб'єктами співробітництва виконання одного чи кількох завдань з передачею йому відповідних ресурсів; реалізації спільних проектів, що передбачає координацію діяльності суб'єктів співробітництва та акумулювання ними на визначений період ресурсів з метою спільного здійснення відповідних заходів; спільного фінансування (утримання) суб'єктами співробітництва підприємств, установ та організацій комунальної форми власності – інфраструктурних об'єктів; утворення суб'єктами співробітництва спільних комунальних підприємств, установ та організацій – спільних інфраструктурних об'єктів; утворення суб'єктами співробітництва спільного органу управління для спільного виконання визначених законом повноважень [6].

Організація міжрегіонального співробітництва передбачає проведення наступних дій-етапів: ініціювання співробітництва, проведення переговорів про співробітництво, створення комісії, громадське обговорення та схвалення проекту договору про співробітництво, укладення договору про співробітництво, делегування виконання окремих завдань, фінансування виконання делегованих завдань задля реалізації спільних проектів, утворення спільного органу управління та проведення моніторингу співробітництва.

Діюче законодавство передбачає, що **міжрегіональне співробітництво** може здійснюватися за умов державної підтримки.

Припинення міжрегіонального співробітництва відбувається у разі: закінчення строку дії договору про співробітництво; досягнення цілей співробітництва; невиконання суб'єктами співробітництва взятих на себе зобов'язань; відмови від співробітництва відповідно до умов договору про співробіт-

ництво одного або кількох його суб'єктів, що унеможливило подальше здійснення співробітництва; банкрутства утворених у рамках співробітництва підприємств, установ та організацій комунальної форми власності; прийняття судом рішення про припинення співробітництва; нездійснення співробітництва протягом року з дня набрання чинності договором про співробітництво [6,7].

Отже, система термінів міжрегіонального співробітництва та принцип їх формування наведено на рис. 1.

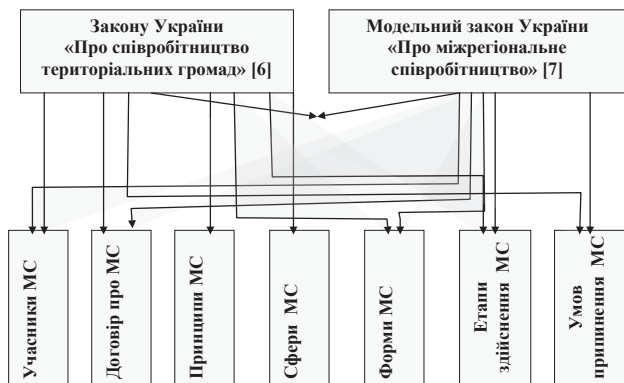

Рис. 1. Система термінів міжрегіонального співробітництва та принцип їх формування

Джерело: розроблено автором

Особливу увагу заслуговує визначення сутності інфраструктури міжрегіонального співробітництва, бо саме за її допомогою і здійснюється безпосередня співпраця.

У контексті даного дослідження сформовано наступне визначення інфраструктури міжрегіонального співробітництва: сукупність об'єктів та інституційних структур, що забезпечують формування відносин між учасниками міжрегіонального співробітництва.

В. Г. Ростанець та А. В. Топілін виділяють наступні складові інфраструктури міжрегіонального співробітництва (рис. 2). Така класифікація інфраструктури проведена за функціональною ознакою.

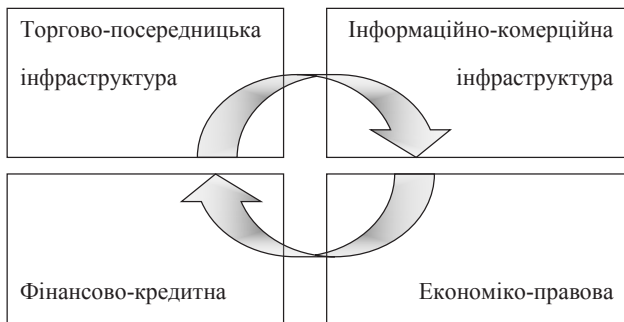

Рис. 2. Складові інфраструктури міжрегіонального співробітництва

Джерело: [5, с. 43]

Торгово-посередницька інфраструктура регіону включає біржі, брокерські фірми і контори, асоціації оптової торгівлі, оптово-роздрібні підприємства, регіональні комерційні центри, посередницькі торгово-закупівельні організації та ін. Важлива роль у формуванні та розвитку інфраструктурі належить регіональним товарним і фондовим біржам. Розвиток електронної комерції помітно розвиває грань між торгово-посередницькою та інформаційною інфраструктурами.

До інформаційно-комерційної інфраструктури можна віднести маркетингові центри, рекламні агентства, центри збору, обробки, передачі комерційної інформації, фірми зв'язку і комутації тощо. Також до її складу входять торгівельно-промислові палати. Таким чином, складові цієї інфраструктури проводять діяльність з інформування та ознайомлення наявних та потенційних споживачів (покупців) із товарами та послугами, що виробляються та продаються, а також із виробниками (продавцями) з метою встановлення комерційних зв'язків та укладання торгових угод. У процесі організаційно-комерційної діяльності розв'язують такі завдання: своєчасне забезпечення товаровиробників інформацією про вимоги ринку щодо якості, сучасного дизайну та нових технологій; розвиток прямих особистих контактів товаровиробників (продавців) із новими партнерами; маркетингові дослідження ринку та конкурентів.

Фінансово-кредитна інфраструктура та інфраструктура кредитних відносин, виходячи зі структурно-логічного та функціонального підходів, має за смисловим і економічним змістом багато спільного. Однак фінансова інфраструктура ширше інфраструктури кредитних відносин, оскільки включає не тільки різноманітні кредитні організації, а й фінансово-кредитні інвестиційні інститути, біржі валютні та фондові, страхові організації. У контексті міжрегіонального співробітництва її роль полягає у наданні фінансових ресурсів для реалізації та підтримки різного роду проектів. Також її роль полягає в організації та обслуговуванні грошових операцій.

Економіко-правова інфраструктура об'єднує суди, консультаційно-правові фірми, адвокатські та нотаріальні контори. Роль цього функціонального елементу інфраструктури – участь у розробці господарських договорів, умов поставки та інших документів, що регулюють відносини в ринковій економіці на міжрегіональному рівні; консультації по претензіях і господарських спорах і застосуванню економічних санкцій; підготовка інформаційних матеріалів з чинним законодавством; перевірка на відповідність вимогам законодавства проектів рішень загальних зборів акціонерних товариств, правління тощо. Вони можуть взяти на себе і консультації по колективним договорам і їх юридичному супроводу, питань оренди землі та нерухомості, корпоративного управління, захисту прав акціонерів, приватизації, банкрутства, міжнародного господарського права, зовнішньоекономічної діяльності.

Висновки. Отже, проведені дослідження дозволили сформулювати визначення сутності міжрегіонального співробітництва, яку полягає у том, що це лагоджені дії між двома або більше територіальними громадами, що здійснюються на договірних засадах з метою забезпечення соціально-економічного і культурного розвитку регіону. Також було визначено учасників міжрегіонального співробітництва, що таке договір про міжрегіональне співробітництво, означено принципи, сфери та форми міжрегіонального співробітництва. Доведено, що організація міжрегіонального співробітництва передбачає проведення дій-етапів, припинення міжрегіонального співробітництва здійснюються за умов, які також встановлені. Визначено сутність та види інфраструктури міжрегіонального співробітництва.

Отримані результати дослідження будуть використано науковцями Луганської філії Інституту економіко-правових досліджень НАН України задля проведення якісних наукових досліджень з проблеми формування інфраструктурного забезпе-

чення активізації міжрегіонального співробітництва в Україні. Метою цього дослідження є обґрунтування методології, розробка та впровадження науково-методичних та правових положень інфраструктурного забезпечення активізації міжрегіонального співробітництва в Україні.

Список літератури:

1. Українсько-російське транскордонне співробітництво: сучасний стан і перспективи: монографія / Н. І. Гончаренко, О. В. Ханова, М. В. Шуба та ін. / За ред. проф. А. П. Голікова. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. – 236 с.
2. Посібник «Транскордонне співробітництво». Мікула Н. А., Толкованов В. В. – Київ, видавництво «Крамар», 2011. – 259 с.
3. Бабінова О. Міжрегіональне співробітництво: зміст, форми, роль та проблеми реалізації в Україні / О. Бабінова // Державне управління та місцеве самоврядування. – 2011. – Вип. 4(11). – С. 45-49.
4. Беленький П. Ю., Мікула Н. А. Методологічні аспекти міжрегіонального та транскордонного співробітництва // Зовнішньоекономічний кур'єр. – 2001. – № 1-2. – С. 9-13.
5. Ростанец В. Г., Топилин А. В. Долгосрочные принципы формирования комплексной инфраструктуры межрегионального сотрудничества города Москвы / В. Г. Ростанец, А. В. Топили // Вестник РАЕН. – 2008. – Т. 8, № 4. – С. 43-48.
6. Закон України «Про співробітництво територіальних громад» Відомості Верховної Ради України від 22.08.2014 2014 р., № 34, стор. 2544.
7. Модельний Закон України «Про міжрегіональне співробітництво» [Електронний ресурс]. – Доступно з: <http://docs.cntd.ru/document/902092618>

Заблодская И.В.

Луганский филиал
Института экономико-правовых исследований
Национальной академии наук Украины

Ахромкин Е.М.

Восточноукраинский национальный университет имени Владимира Даля

МЕЖРЕГИОНАЛЬНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО: ТЕРМИНОЛОГИЧЕСКИЙ АСПЕКТ

Аннотация. В статье определено сущность межрегионального сотрудничества, определены его участники, принципы, сферы, формы и этапы. Определены условия прекращения межрегионального сотрудничества. Установлена сущность и виды инфраструктуры межрегионального сотрудничества.

Ключевые слова: межрегиональное сотрудничество, термины, инфраструктура.

Zablodskaya I.V.

Lugansk branch
Institute of Economic and Legal Researches
of the National Academy of Sciences of Ukraine

Ahromkin E.M.

Dahl East Ukrainian National University

INTERREGIONAL COLLABORATION: TERMINOLOGY ASPECT

Summary

In the article the essence of interregional collaboration, its participants are certain, the principles, spheres, forms and stages are certain. The terms of interregional collaboration stopping are set. The essence and the types of interregional infrastructure collaboration are certain.

Keywords: interregional collaboration, terms, infrastructure.